

N:o 35.

Ank. till Riksd. kansli den 28 februari 1908, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af vissa områden från förra förarbostället Lind n:o 3 Norrgård i Östergötlands län.

(I. A.)

I en till Riksdagen den 7 februari 1908 aflåten, till statsutskottet för förberedande behandling remitterad proposition (n:o 42) har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att medgifva,

dels att, sedan förra förarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Lind n:o 3 Norrgård i Björkebergs socken af Östergötlands län blifvit genom ägostyckning enligt lagen den 27 juli 1896 om hemmansklyfning, ägostyckning och jordafsöndring fördeladt i två skiften, hemskitet och det så kallade andra skiftet, sistnämnda skifte finge, med det i statsrådsprotokollet närmare angifna område, i enlighet med 8:de och följande punkterna af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner försäljas, med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1909;

dels att den i statsrådsprotokollet likaledes till området närmare angifna lägenheten Lindhem finge såsom afsöndring från egendomens hemskitet till den ena af dess nuvarande innehafvare, Ulla Larsson, försäljas, med tillträdesrätt nämnda dag, mot en köpeskilling af 218

kronor att vid tillträdet kontant erläggas samt i öfrigt på de i 6:te punkten af ofvannämnda kungl. skrivelse omförmälda villkor med tillägg af förbehåll om rätt för Joh. Andersson att under sin lifstid å lägenheten kvarbo;

dels ock att de medel, som genom försäljningarna inflyta, finge, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Departementschefen har i detta ärende till förenämnda statsrådsprotoll anfört följande.

»I underdånig skrivelse den 22 sistlidne november har domänstyrelsen anmält, att vid en under år 1906 å förra förarbostället $\frac{1}{2}$ mantal Lind n:o 3 Norrgård i Björkebergs socken af Östergötlands län hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1909 af nämnda egendom, som för närvarande lämnade mer än 600 kronor i årligt arrende, förslag väckts om afsöndring och försäljning från egendomen af vissa jordområden. Under åberopande af 7:de punkten i nädiga skrivelsen till styrelsen den 25 september 1896 angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner, har domänstyrelsen underställt den väckta frågan Kungl. Maj:ts pröfning samt därvid öfverlämnat instrument öfver förenämnda uppskattning samt Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes skrivelse i ärendet den 21 augusti 1907 med därvid fogade handlingar, däribland en af förste landtmätaren Joh. Er. Linder år 1905 öfver egendomen upprättad karta med tillhörande beskrifning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, bland annat, följande.

Egendomen, som är belägen 1,5 mil från Linköping och 0,9 mil från Bankebergs järnvägsstation, innehåller en areal af 41 hektar 45,2 ar, fördelade i två skiften, hemskiftet och det så kallade andra skiftet eller utskiftet. Det sistnämnda är beläget på $1\frac{1}{2}$ kilometers afstånd från hufvudgården och omfattar å förenämnda karta ägofigurerna n:is 44—95 med en areal af 10 hektar 47,6 ar, däraf 10 hektar 22,1 ar åker, 19,9 ar äng och 5,6 ar impediment.

Uppskattningsmännen hafva föreslagit, att sistnämnda skifte måtte från egendomen försäljas, samt åsatt detsamma ett saluvärde af 5,110 kronor.

Härjämte hafva uppskattningsmännen ansett en å hemskiftet befintlig lägenhet, benämnd Lindhem, omfattande ägofiguren n:o 96 å kartan med en areal af 21,8 ar tomt, kunna utan olägenhet från egendomen afsöndras. Nämnda lägenhet, hvartill väg finnes, är försedd

med två bostadshus, af hvilka det ena äges af 80-årige Joh. Andersson och det andra af honom och Ulla Larsson gemensamt. Andersson äger därjämte bryggghus och bod å lägenheten.

Efter erhållet föreläggande att inkomma med skriftligt yttrande, huruvida de önskade förvärfva lägenheten i fråga, har endast Ulla Larsson inom förelagd tid till Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifvit förklarande, att hon önskade inköpa lägenheten för åsatt saluvärde, 218 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande har förklarat sig ej hafva något att erinra mot afsöndring af lägenheten, men ansett, att vid förenämnda förhållande beträffande åbyggnaderna frågan borde förfalla. Utskiftet har af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande förordats till försäljning efter verkställd ägostyckning.

I skrifvelse den 18 innevarande månad har landtmästeristyrelsen meddelat, att i afseende å ifrågavarande egendom icke förekommer sådant förhållande, som enligt 2 § af lagen den 27 juni 1896 om hemmansklyfning, ägostyckning och jordafsöndring utgör hinder för egendomens styckning.

Domänstyrelsen har i den underdåniga skrifvelsen anført, att styrelsen icke hade något att erinra mot ifrågavarande områdets frånskiljande och försäljning från egendomen. Hvad lägenheten Lindhem beträffade, så ägde hvarken Johan Andersson eller Ulla Larsson någon från kronans sida dem tillförsäkrad nyttjanderätt till lägenheten. Emellertid syntes det icke böra förvägras Ulla Larsson att, ehuru hon endast hade del i bostadshus därå, förvärfva själfva marken, helst som, enligt hvad från henne med Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes resolution den 20 november 1907 till styrelsen inkommen, styrelsens skrifvelse bifogad förklaring utvisade, hon medgifvit, att hennes anbud finge gälla, äfven om Joh. Andersson förbehölles rätt att under sin lifstid hafva sina hus å lägenheten kvarstående och där kvarbo.»

Utskottet hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning
må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 28 februari 1908.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.